

Ларюхин Г. Х.: МЕХАНИЗАЦИЯ ЛЕСОХОЗЯЙСТВЕННЫХ РАБОТ В СОВЕТСКОМ СОЮЗЕ. Первая система лесохозяйственной механизации в Советском Союзе была разработана в 1954—1956 годах.

В 1962 году разработали новую систему механизации, по которой для комплексной механизации более главных производственных процессов требуется 162 вида машин, орудий и устройств. Вновь сконструированные (Реконструированные) лесохозяйственные машины объединяя с машинами, используемыми в строительстве дорог, на лесозаготовках и в сельском хозяйстве, уже теперь дают возможность производить значительные технологические процессы комплексной механизации.

Larjuhin, G. H.: DIE MECHANISIERUNG DER FORSTWIRTSCHAFTLICHEN ARBEITEN IN DER SOWJETUNION.

Das erste Forstmaschinen-system wurde in der Sowjetunion in den Jahren 1954—1956 erarbeitet. 1962 wurde ein neues Maschinensystem entwickelt, das zur Vollmechanisierung der wichtigeren Produktionsvorgänge 162 verschiedene Maschinen, Geräte und Einrichtungen benötigt. Die jüngstens konstruierten forstwirtschaftlichen Maschinen ermöglichen schon heute durch ihre Ergänzung mit Maschinen für Wegebau, Holzeinschlag und Landwirtschaft die Vollmechanisierung zahlreicher technologischer Vorgänge.

## 1965/66 telének időjárása

Az időjárás novemberben tapasztalt rendellenessége a téli időszakban is tovább tartott.

A novemberben fellépett korai telet decemberben enyhébb időjárás váltotta fel az ország egész területén. A havi középhőmérséklet 1—2 fokkal volt a sokévi átlag felett. A legmagasabb hőmérsékletet Szegeden mérték: december 10-én a hőmérő 14,5°C-kal tetőzött. Ugyan e napon az ország keleti felében általában maximális felmelegedés volt. A nyugati országrészben viszont 20.-a és 28.-a körül volt a maximum. A legerősebb lehűlés általában a hónap közepén volt. A téli napok száma sehol sem érte el az átlagot.

Az enyhe időjárás kiadós csapadékkal párosult. A havi csapadékösszeg az ország legnagyobb részén a sokévi átlag másfélszeresét túlhaladta, sőt Siófok, Kiskunhalas, a Mátra térségében, valamint a Körösök vidékén és az ország keleti szegletében meghaladta a kétszeresét is. A legtöbb csapadék Sonkádön hullott, 127 mm, míg Sopronhorpácsról 32 mm-t jelentettek.

A decemberi időjárás erdőgazdasági nézőpontból nem nevezhető kedvezőnek. Az enyhe, csapadékos időjárás miatt a már egyébként is felázott talajon a félbeszakadt erdősítési munkákat folytatni nem lehetett, a felázott és még meg nem fagyott utak hátráltatták a szállítást. A laposabb területeken megjelentek a belvizek.

Januárban egyszerre megváltozott a helyzet. Megjelent az igazi tél. A hőmérséklet az ország egész területén a sokévi átlag alatt maradt. Leghidegebb volt az ország keleti része, ahol —4, —5°C, a Dunántúlon pedig —2, —3°C volt a havi középhőmérséklet. A hónap első napjaiban még 8—9, sőt Lentiben 11°C-os maximumot mértek. Ezután erős havazás indult, és 21-én pl. Kunszentmiklóson —24°C-ig süllyedt a hőmérő. A fagyos és a téli napok száma az átlagosnak mintegy kétszeresét érte el.

A havi csapadékösszeg csak az ország nyugati és legkeletibb részén maradt a sokévi átlag alatt. Máshol megközelítette annak kétszeresét, sőt az ország déli szegélyén a Maros és Körösök vidékén, a Zagyva mentén fel Szendrőig a sokévi átlag kétszeresénél is több csapadék esett. Tiszakécske környékén pedig annak háromszorosát is meghaladta. A legnagyobb csapadékösszeget a Baranya megyei Kétújfalun észlelték, 94 mm-t. Viszont a legkevesebb csapadékot Pápa—Kisacsádról jelentették, 16 mm-t.

A hónap elején inkább csak a magasabb hegyeket fedte hótakaró. 8-ától a keleti, majd 10-étől a nyugati országrész is összefüggő hótakaró alá került, amely 12-e után elérte a 10—20 cm-t és ez 19-e után 20—40 cm-re nőtt.

## 1965/66 telének időjárása

Hónap	Megnevezés	Magyar- óvár	Keszthely	Szent- gotthárd	Pécs	Buda- pest	Kalocsa	Szolnok	Miskolc	Kisvárd	Debrecen	Békés- csaba	Kékes- tető
1965. dec.	Havi középhőmérséklet, °C .....	1,5	2,4	1,0	3,8	2,0	3,0	2,0	0,1	0,8	1,4	2,4	-2,5
	Eltérés a sokévi átlagtól .....	+ 0,7	+ 1,2	+ 0,8	+ 2,0	+ 0,5	+ 1,8	+ 1,3	+ 0,4	+ 0,7	+ 0,9	+ 1,2	0
	Abszolút max. °C .....	9,1	10,7	11,2	14,0	9,3	12,2	10,6	7,9	9,2	10,4	12,1	8,7
	nap .....	6	19	19,28	21	28	21	10	28	10	10	10	20
	Abszolút min. °C .....	- 6,1	- 5,2	- 8,6	- 5,3	- 4,6	- 5,2	- 6,9	-12,4	-14,2	- 9,0	- 6,4	-12,1
	nap .....	15	30	2	15	15	15	15	15	16	15	15	15
	Havi csapadékösszeg, mm .....	64	71	43	54	68	70	55	51	80	71	81	101
	Eltérés a sokévi átlagtól .....	+18	+21	+10	+ 8	+20	+27	+20	+11	+36	+31	+39	+40
Napsütés havi összege, óra .....	43	48	64	61	41	46	35	29	31	27	38	—	
1966. jan.	Havi középhőmérséklet, °C .....	- 3,9	- 2,9	- 4,2	- 2,9	- 3,0	- 3,6	- 4,3	- 5,3	- 4,6	- 4,8	- 4,5	- 6,8
	Eltérés a sokévi átlagtól .....	- 1,9	- 1,3	- 1,7	- 2,0	- 1,7	- 2,0	- 1,7	- 1,8	- 1,1	- 1,9	- 1,9	- 1,1
	Abszolút max. °C .....	7,9	9,8	10,3	9,0	10,0	8,4	7,8	5,2	3,5	4,4	5,1	3,2
	nap .....	3	2	2	2	2	2	2	4	3	3	3	31
	Abszolút min. °C .....	-18,5	-14,8	-20,5	-16,5	-11,8	-18,0	-18,8	-16,0	-16,5	-19,3	-21,6	-15,7
	nap .....	21	21	21	21	21	21	22	21	10	15	22	6
	Havi csapadékösszeg, mm .....	20	20	29	69	46	70	47	52	26	48	59	92
	Eltérés a sokévi átlagtól .....	-13	-20	-12	+28	+ 4	+32	+18	+20	- 9	+13	+28	+42
Napsütés havi összege, óra .....	50	68	62	56	52	37	52	46	23	42	42	81	
1966. febr.	Havi középhőmérséklet, °C .....	6,2	6,6	5,3	8,4	6,9	7,0	5,9	3,7	3,8	4,8	5,4	2,4
	Eltérés a sokévi átlagtól .....	+ 6,2	+ 5,8	+ 5,7	+ 8,1	+ 5,9	+ 6,3	+ 6,1	+ 4,8	+ 5,0	+ 5,4	+ 5,2	+ 6,2
	Abszolút max. °C .....	17,7	18,8	17,7	21,0	19,0	19,5	18,8	18,4	16,1	17,0	18,3	9,2
	nap .....	22	21	22	21	22	22	22	22	22	28	22	26
	Abszolút min. °C .....	- 2,6	- 4,0	- 4,2	- 3,0	- 2,5	- 4,5	- 7,1	- 5,7	- 6,7	- 6,8	- 9,6	- 6,2
	nap .....	1,16	16,17	5	1	1	3	1	1	5	1	1	5
	Havi csapadékösszeg, mm .....	63	47	56	15	50	12	22	27	44	50	20	70
	Eltérés a sokévi átlagtól .....	+27	+ 6	+18	-31	+ 6	-29	- 9	- 4	+ 9	+14	-14	+21
Napsütés havi összege, óra .....	78	110	96	131	70	99	93	—	47	70	77	88	

A január havi időjárás az erdőgazdaság tekintetében szokványosnak nevezhető. Egyedül az időnként jelentkező hófúvás idézett elő a fakitermelésben és szállításban kisebb akadályt.

Február első napjaiban folytatódott a szokványos tél. Majd egyszeriben beköszönött a korai tavasz. A havi középhőmérséklet általában 5—7 fokkal volt a sokévi átlag felett. A meleg 21.-én és 22.-én tetőzött 17—20 fokos maximummal. Ezzel rekordot ért el, mert hazánkban eddig ilyen meleg februárt még nem észleltek.

Az erős felmelegedés változatos csapadékeloszlással párosult. A sokévi átlagnak Csorna—Győr—Tatabánya, Királyrét és Borsodnádásd vidékén a kétszerese hullott. De a Nagykanizsa—Sümege—Martonvásár—Tiszaroff és Túrkeve vonaltól északra mindenütt átlag feletti volt a csapadék. E vonaltól délre viszont azalatt maradt. Sőt a Barcs—Kaposvár—Kalocsa—Szentés vonaltól délre eső területeken az átlag felénél is kevesebb csapadék hullott. Legtöbb csapadékot a Heves megyei Somhegypusztán mérték, 105 mm-t. Ugyanakkor Szegeden mindössze 7 mm volt a csapadék havi összege.

Havat csak a hónap első napjaiban találtunk. Néhány nap leforgása alatt a hó-takaró teljesen eltűnt. 22.-én pedig országszerte zivatar volt záporosóval, jégesóval párosulva.

A hirtelen jött olvadás főleg a Tisza vízgyűjtőjében áradásokat, a Körös vidékén veszélyes árvizet okozott. A Duna—Tisza között a belvíz rendkívüli méreteket ért el.

Igaz, hogy a korai olvadás a szállításban ismét fennakadást jelentett, erdőművelési szempontból viszont igen kedvezően alakult az időjárás. Főleg a homokosabb területeken megindulhatott a csemete-kiemelés és erdősítés. A Kiskunsági Erdőgazdaság pl. a hónap folyamán erdősítési tervét 80%-ban teljesítette.

A túlságosan meleg időjárás rendkívül előrehozta a vegetáció megindulását. A déli megyékben virágba borultak a mandulák és a fehérnyárok. A hideg visszatérése esetén ez kedvezőtlen hatású lehet.

Összességében az elmúlt tél időjárása az erdőgazdaság nézőpontjából is változó értékű volt. A fakitermelés zökkenőmentesen zajlott le. Kissé akadályozta a szállítást és értékesítést. Jelentősebb tervleymaradásról azonban nem lehet beszélni. Az erdőművelés terén mind a talajelőkészítésben, mind az erdősítésben alkalom nyílt az őszi lemáradás behozására. A túl korai tavaszodás viszont lehülés esetén a magtermésben károkat okozhat. De egyéb, a hőmérséklettel összefüggő kártételre is fel kell készülni.

Dr. Papp László

---

„S 100” hordozható, permetező-porozógép első erdővédelmi alkalmazásbavétele az NDK-ban eredményesnek és hatásosnak bizonyult. Egyetlen hátránya a meglehetősen nagy súlya, ezen a téren a világszínvonal már lényegesen magasabb. Az „S 100” önsúlya a kétütemű motorral és tartályokkal együtt 18—19 kg, hatóanyagtartálya 10 l, üzemanyagtartálya 1,3 l. A tavalyi lipcsei tavaszi vásáron a holland *de Kinkelder* cég által kiállított hasonló teljesítményű szerkezet súlya mindössze 9,7 kg-t tett ki. (Die Sozialistischer Forstwirtschaft, 1966. 1. sz. Ref.: *Jérôme R.*)